

Opis źródła:

Gazeta Warszawska - jest to jedna z pierwszych gazet warszawskich, które wydawane były regularnie przez długi czas. Założona została po kasacie zakonu Jezuitów w 1774 roku pod nazwą "Wiadomości Warszawskie", była najstarszym dziennikiem. Niżej prezentowany tekst źródłowy jest fragmentem jednego z artykułów, który dotyczył świętowania urodzin Napoleona Bonaparte w Hamburgu.

Miejsce i data wydania:

Warszawa 27 sierpnia 1811, nr 69.

Miejsce przechowywania oryginału źródła:

Oryginał przechowywany w Bibliotece Narodowej.

Tekst źródła (fragment):

Z Hamburga 16 sierpnia

Wczoray pierwszy raz iako podlegli berłu Napoleona W. obchodziliśmy uroczyście narodziny tego naywiększego z Monarchów w starożytney i nowoczesney historyi. Czas był iak naypiękniejszy. Po ustawicznym deszczu dni poprzednich, rozpostarło słońce swoje przyjemne promienie d. 15go, i pogodne niebo sprzyiało powszechney radości. Uroczystość ta obchodzoną była w sposób u nas nieznanym. Wystrzały z dział ogłosiły ją wieczorem dnia poprzedniego, i nazaiutrz rano. Po nabożeństwie we wszystkich kościołach, śpiewano *Te Deum* przy odgłosie trąb i kotłów, gdzie mieszkańcy wszelkich klass nayszczersze modły do Naywyższego zasyłali. O godzinie 11tey zgromadziły się wszelkie władze w kościele Katolickim, gdzie po przybyciu Xięcia Wielkorządcy (Davout) i członkow Komissyi Rządzącej, odśpiewano *Te Deum* przy wystrzałach z dział. Po tem nabożeństwie, przyjmował Xiężę w pałacu swoim powinszowania od władz wojskowych i cywilnych. Przed południem, mieliśmy nowy zupełnie widok ciągnięcia loteryi na iedzenie; a tak uradowano i ubogą klasę ludu, która za wspaniałego Rządęcę gorące słała modły do nieba. Prócz tego, dostało się ubogim nie mało ze składek dobrowolnych. Jednem słowem, dzień ten obchodzili wszyscy mieszkańcy iak naywspanialej i nayszlachetniej. Wieczorem, całe miasto było oświecone, a naygustowniej pałac Xięcia Wielkorządcy, iako też władz publicznych.

Słowniczek pojęć:

Te Deum - hymn chrześcijański "Ciebie Boga wysławiamy"

Napoleon Bonaparte - francuski dowódca wojskowy i przywódca polityczny, cesarz francuzów jako Napoleon I, przywódca I Cesarstwa Francuskiego. Jeden z najwybitniejszych dowódców w historii. Wojny Napoleońskie miały wpływ na całą ówczesną Europę. Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte

Louis Nicolas Davout - francuski wojskowy i arystokrata. Uważany za jednego z dwóch najwybitniejszych francuskich dowódców Bonapartego. Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Louis_Nicolas_Davout

wojny napoleońskie - seria konfliktów zbrojnych pomiędzy Francją i jej sojusznikami a zmieniającą się koalicją innych państw europejskich, zwaną Antyfrancuską. Więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojny_napoleo%C5%84skie

oblężenie Hamburga - miało miejsce w listopadzie 1806 roku i od tego momentu wojska francuskie okupowały miasto. W 1811 roku Hamburg został włączony w skład Cesarstwa Francuskiego

Pytania do źródła

Pytania do uczniów szkoły podstawowej:

1. W jaki sposób, w tekście źródłowym, określany jest Napoleon? Jaki ma do niego stosunek autor artykułu? Wskaż odpowiednie fragmenty.
2. W jaki sposób obchodzono w Hamburgu urodziny Napoleona? Do którego państwa należał Hamburg 1811 roku?
3. Jakie były przyczyny wybuchu Wojen Napoleońskich? Które kraje brały w nich udział? Jak nazywały się bloki państw walczących ze sobą w czasie Wojen Napoleońskich?
4. Jakie były skutki wojen prowadzonych przez Napoleona? Jaki los spotkał Cesarza Francuzów?
5. Czym był kongres wiedeński i jakie były jego główne postanowienia?

Wskazówki:

Odpowiadając na pytania należy pamiętać o tym, w którym momencie historii Francji Napoleon przejął władzę oraz co działo się przed rozpoczęciem Wojen Napoleońskich. W którym roku miała miejsce rewolucja francuska? Warto przypomnieć sobie również jakie były jej przyczyny oraz skutki, a także jaki system władzy został wprowadzony oraz w jaki sposób Napoleon przejął we Francji władzę.

Hamburg został zajęty przez Francuzów w 1806 roku, zaś wcielono go do terytorium Cesarstwa Francuskiego w 1811 roku.

Warto również zwrócić uwagę na to, że Wojny Napoleońskie, w pewnym sensie, były kontynuacją wojen mocarstw europejskich z rewolucyjną Francją. Stąd też przyczyny wybuchu owych wojen były do siebie zbliżone.

Po zakończeniu wojen miał miejsce Kongres Wiedeński, który miał przywrócić ład i porządek w Europie, jak również zdusić wszelkie aspiracje niepodległościowe narodów europejskich, pozostających pod rządami mocarstw.

Najważniejsze czasy:

1799 - przejęcie władzy przez Napoleona

1805 - zawiązanie III Koalicji Antyfrancuskiej, bitwa pod Austerlitz

1806 - wkroczenie armii francuskiej do Hamburga, a następnie do Berlina

1812 - inwazja na Rosję

1814 - wkroczenie wojsk rosyjskich do Paryża

1814 - 1815 - Kongres Wiedeński

1815 - bitwa pod Waterloo

Literatura pomocnicza:

1. Chwalba A., Historia Powszechna. Wiek XIX, Warszawa 2013.

Imię i nazwisko osoby opracowującej rekord: Monika Poszalska